

***Bergen og Omland
Friluftsråd***

Marin forsøpling – plastrydding ved hav, elv og vassdrag

Bergen og Omland Friluftsråd

- Stiftet i 1937
- Startet med at en ville gjøre noe med, og forebygge alle drukningsulykkene.
- Sikre allmennehetens rettigheter til strandsonen.
- 12 medlemskommuner
- Forvalter 255 friluftsområder,
Noen er statlig sikret, noen private og egeneide, andre kommunale

Båtene våre seiler for Skjærgårdstjenesten

Benyttes til drift og vedlikehold av mer enn 200 friluftsområder i regionen

Frifant

[Statsforvalteren.no](https://statsforvalteren.no)

Boffen

Kjappen

Bergen og Omland
Friluftsråd

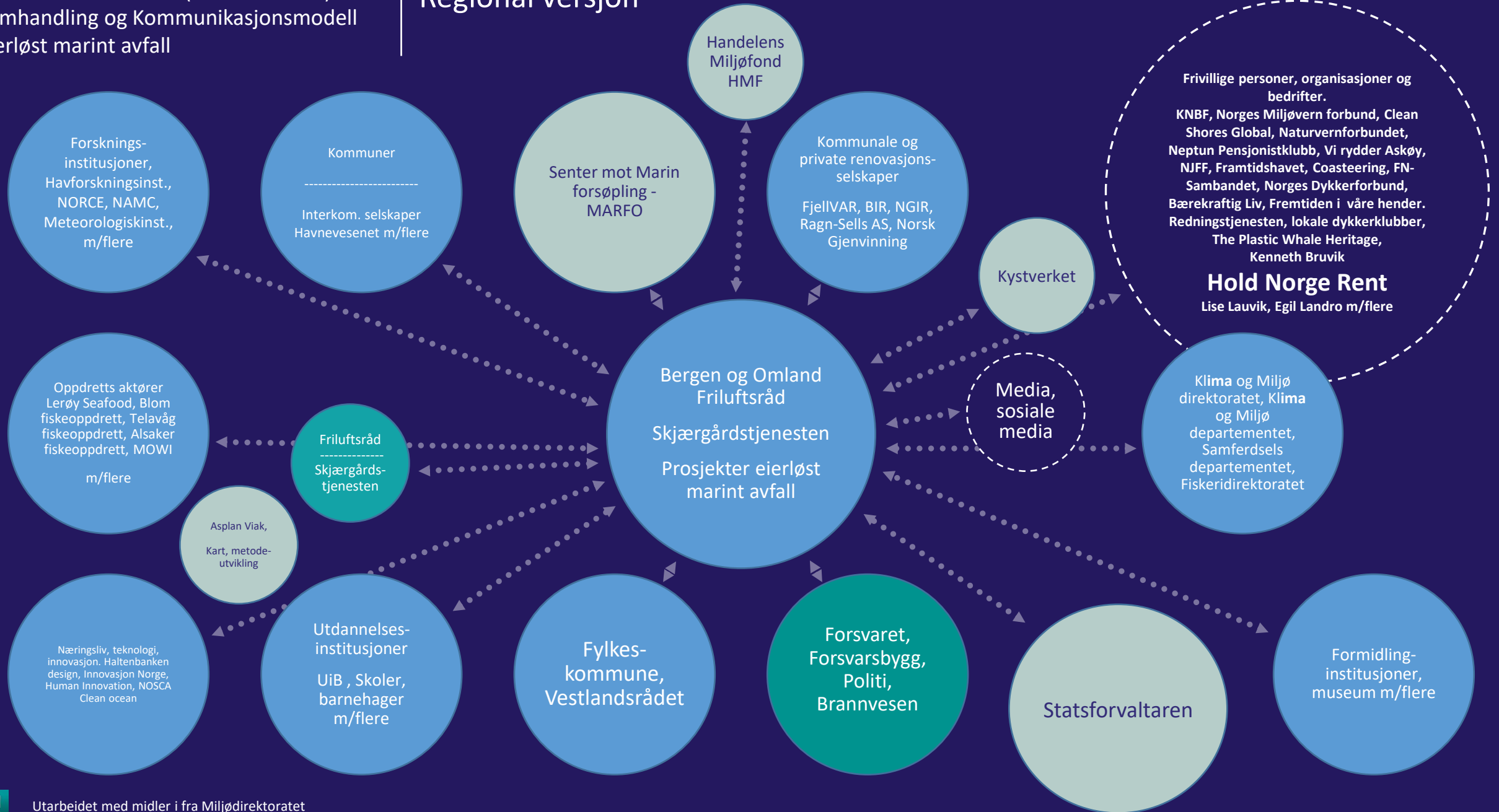
Foto: Jess Holmboe-Erichsen

Bildet er tatt i 1970. Bildet er tatt på Ånuglo. Bildet er delt av Meland Kommune.

Bildet viser hvor lenge marint avfall har vært et alvorlig miljøproblem. Noe det også har vært tilsynelatende lenge før 70 tallet,...

Det er mange som rydder i Vestland fylke

- Fantastiske frivillige.
- Lag og organisasjoner som eks., Clean Shores, Framtidshavet, Norges Miljøvernforbund, Naturvernforbundet, NJFF- TAM, Fritidsdykkere
- Friluftsråd, Fjordane Friluftsråd, Friluftsrådet Vest, Bergen og Omland Friluftsråd.
- Renovasjonsselskap, skoler, barnehager, kommuner, øvrige offentlige instanser, politikere.
- Kommersielle ryddeaktører, Skjærgårdservice AS, NovuMare AS.
- Øvrig næringsliv.

Hva skjer i Vestland fylke av opprydningstiltak

- Frivillige ryddeaksjoner på land
- Rein Hardangerfjord – Framtidshavet med flere
- Norges Miljøvernforbund – NMF, rydding og foredrag
- Clean Shores, opplæring, rydding, tar med næringsliv ut på rydding
- Plastfritt Naturreservat Tysnes, tverrfaglig prosjekt
- Lisløyna
- Plastic Whale Heritage
- Naturvernforbundet
- Rydd Norge Vestland
- Vi rydder strendene i Vestland/(tidl. Vi rydder strendene i Hord.)
- Friluftsrådet Vest
- Fjordane Friluftsråd
- Skjærgårdservice AS
- NovuMare AS
- ITSB
- Fjordia AS – Gulen Dive resort
- Sportsdykkerklubber, under vann

Tonnevis med plast rydda i kjempeaksjon for Hardangerfjorden

På fem år skal Hardangerfjorden tømast for plast. På den intense fyrste dagen er minst 17,5 tonn plast rydda bort.

Tale Hauso
Journalist

Tony Ågotnes
Journalist

Elise Farestveit
Journalist

Sjur Mikal Dolve
Journalist

Vi rapporterer frå Ringøy,
Mundheim og Rosendal

Publisert 15. sep. kl. 21:17
Oppdatert 15. sep. kl. 21:21

PLAST: Anna Kaspara Rinaldo og resten av Varden 4H har rydda plast langs Hardangerfjorden ved Ringøy, ikkje så langt frå Hardangerbrua.

<https://www.nrk.no/vestland/tonnevis-med-plast-rydda-i-kjempeaksjon-for-hardangerfjorden-1.16105572>

Andre spennende prosjekter

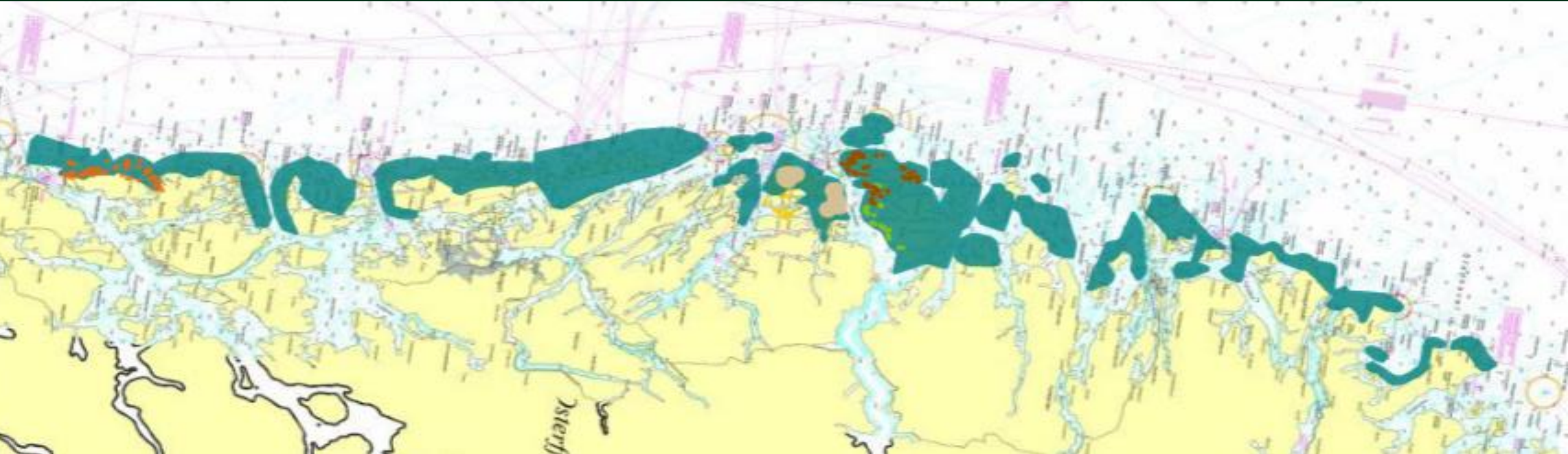
- NOSCA Clean Ocean - Store Lungårdsvann
- North Atlantic Plastic Center NAMC, og NORCE
- HI har også vært med å en rekke tverrfaglige prosjekter, bildet nedenfor viser plastfunn ved elvemunninger i Hardanger

Noen av BOF sine prosjekter

- BOF har **mange prosjekter** knyttet til tiltak mot marin forurensning. Vi **formidler, koordinerer**, henter **båtvrak, rydder, forebygger**, og deler informasjon og kunnskap om marin forurensning. Initierer, leder, og deltar i ulike prosjekter.
- Blant annet gjennom fellesprosjekt, med renovasjonsselskaper og KNBF. Tidl. «Vi rydder strendene i Hordaland», som nå heter «**Vi rydder strendene i Vestland**» som er finansiert av Miljødirektoratet.
- Fellesprosjektet «**Snakkast på fjorden**» m/blant annet Kystkultur.no! som har vært finansiert via VLFK.
- Administrer **Rydd Norge Vestland**, eid og finansiert av Handelens Miljøfond- HMF.
- Administrere **Rene Vassdrag Vestland**, eid og finansiert av HMF.
- Er med i Forum for landbruksplast.
- Er med i Båtvrak gruppe – med IUA og Bergen Hamn.
- Samarbeidspartner til Rein Hardangerfjord.
- Vi initiere og leder også andre større **tverrfaglige prosjekter** med blant annet **næringsliv, frivillige org.** off., forvaltning. og **forskning** som blant annet i Kolavika på Tysnes, som er finansiert av Handelens Miljøfond. «tilbakeføring av naturen til sin naturlige stand» i det vernede området i samråd med Statsforvaltaren i Vestland.
- Vi har jevnlig med oss frivillige, skoler og bhg.
- Vi arbeider etter «**Hordalandsmodellen**»/**BOF modellen** som har gitt og gir resultater.

RYDD NORGE VESTLAND

Rydd Norge

Kilde. <https://kart.renthav.no/> Kartet viser Vestlandet med markerte 40% av ytre kyst som er anbefalt ryddet etter planrapport: «Utarbeidelse av plan for rydding av marint plastavfall på ytre kyst av Vestland Fylke», Norce v/ Eivind Bastesen, 2020.

Bergen og Omland Friluftsråd administrerer Rydd Norge Vestland på vegne av Handelens Miljøfond som en del av deres Rydd Norge program.

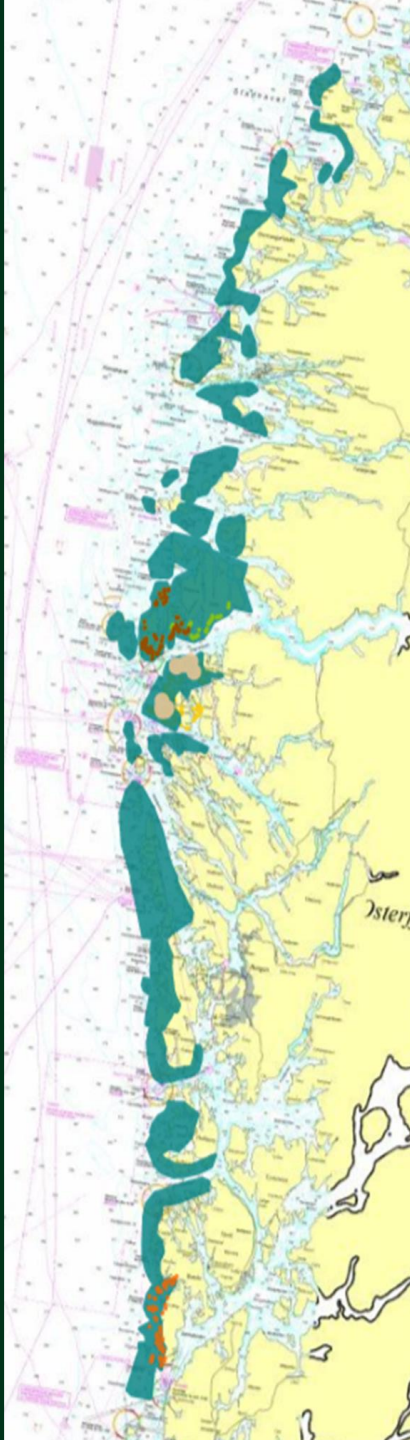
40% av ytre kyst på land for makroplast på land over jordsmonn minst en gang innen 2023.

Oversikt over ryddeområder og hvor det skal ryddes finner den nasjonale kartløsningen, www.renthav.no

Så langt er det ryddet over 300 tonn bare i Vestland i Rydd Norge Vestland prosjektet.

Rydd Norge
Vestland

Følgende aktører er valgt til å rydde 40% av ytre kyst på land for makroplast på land over jordsmonn minst en gang innen 2023 i Vestland.

- Skjærgårdsservice AS 4.1.1. Bømlo, Fitjar.
 - i perioden 2021 -2023.
- In The Same Boat AS 4.1.2. Austevoll. 4.1.3. Øygarden, Askøy.
 - Ferdig ryddes 09.2022
- NovuMare 4.1.4. Austrheim, Alver . 4.1.5. Fedje 4.1.9. Fjaler, Hyllestad. 4.1.10./ 4.1.12. Kinn 4.1.11. Bremanger.
 - Er ferdig ryddet i 2022
- Fjordia AS (Gulen Dive Resort) 4.1.6. Gulen, i perioden 2021 - 2023.
- Fjordane Friluftsråd 4.1.13 Stad . 4.1.7 Solund, Hyllestad . 4.1.8 Askvoll.
 - I perioden 2021 -2023.

Prosjektleder i Bergen og Omland Friluftsråd for Rydd Norge Vestland

Gudrun Kristin Fatland
Administrator
gudrun@bof.no
mobil: 902 88 824

Rydd Norge
Vestland

Totalt er det så langt i HMF sitt Rydd Norge Vestland prosjekt

Gått over og ryddet **4314 km kystlinje, 734 153km²**
og **383 tonn eierløst marint avfall.**

*70% anslåes å være i fra fiskeri og havbruk

Handelens
Miljøfond

Bergen og Omland
Friluftsråd

Rene vassdrag Vestland

- Handelens Miljøfond er finansier og prosjekteier til prosjektet Rene Vassdrag i Vestland.
- Rene Vassdrag Vestland, har som mål å rydde plast og marin forsopling langs prioriterte elver og Vassdrag i Vestland til max. 1. meter dybde.
- Oppdrag blir utlyst via HMF sine nettsider i løpet av 2023.
- Kick Off i Hardanger 14 -15 sept. i samarbeid med «Rein Hardangerfjord» prosjektet til organisasjonen Framtidshavet.

Hva kan kommunene gjøre?

Plaststrategi

Plaststrategi

Ein plastfri natur og eit plastfritt hav i Vestland.

2. Visjon

Vestland skal ha null tilførsel av plast til naturen, ein plastfri natur og eit plastfritt hav.

3. Hovudmål for Vestland fylkeskommune

1. Unngå plast på avvege.
2. Bidra til eit reint og plastfritt hav og miljø.
3. Vera leiande og inkluderande i arbeidet mot marin forsøpling.
4. Leggje til rette for at interkommunale aktørar, organisasjonar, næringsliv og forskning er med på å løysa utfordringane med plast.
5. Redusere plastbruken i eigen verksemd med minst 40% og mobilisere til redusert plastforbruk i samfunnet innan 2023.
6. Plaststrategien for Vestlandrådet er eit ledd i utvikling av ein heilskaplege klima- og miljøstrategi i samlege avdelingar og seksjonar i fylkeskommunane på Vestlandet.

5. Tiltak og handlingsplan

Tiltak for heile organisasjonen:

- Forby eingongsplast der det finst andre alternativ.
- Utarbeida handlingsplan for ulike arbeidsområde og ansvarsområde i fylkeskommunen.
- Etablere kampanjar som sett fokus på marin forsøpling til dømes i eigne kommunikasjonskanalar, som vidaregåande skuler, ferjer etc.
- Unngå plastavtrykk og plast på avvege i miljø.
- Bidra til arbeid med marin forsøpling og ha tett samarbeid mellom fylkeskommunar, kommunar, fylkesmenn, Senter for oljeværn og marint miljø (SOMM) og andre aktørar.
- Søkje samarbeid med kompetanse- og fagmiljø, og bidra til regional og nasjonal samhandling, initiere ulike tverrfaglege prosjekt.
- Involvere organisasjonar, næringsliv og forskning i arbeidet med på å løysa utfordringane med plast.
- Tiltak knytt til ulike oppgåver uavhengig av ansvarsområda i organisasjonen:

Hva kan kommunene gjøre?

- Skrive og vedta sin kommunes Plaststrategi
- Tydelig ansvarsroller i forhold til håndtering av båtvrak, interne prosessprotokoller i kommunen.
- Kartlegge marin forøpling i sin kommune, og registrere dette i nasjonalt strandryddekart.
- Engasjere seg i felles forum for eksempelvis for båtvrak, og forum for landbruksplast.
- Ta kontakt med lokalt Friluftsråd, + aktører som arbeider med marin forøpling i kommunen, som f.eks., NMF, Naturvernforbundet, Clean Shores, renovasjonsaktørene, Framtidshavet, m/flere Friluftsrådene kan ofte være en førstelinje som også har et stort nettverk til å være med å skape positive synergier.
- Invitere til folkemøter om marin forøpling, sammen med evt. friluftsråd og/eller andre.
- Finne informasjon på www.holdnorerent.no og nasjonalt kunnskapssenter www.marfo.no
- Initiere, eller bidra inn i ulike prosjekt. Kanskje delta eller invitere til foredrag eller workshops?
- Dele ut strandryddeutstyr og informasjon på kommunens innbyggjerservice kontor, bibliotek, via friluftsråd og eller Hold Norge Rent f.eks.

Hva er ønskelig at kommunene bidrar med?

- At kommunene er løsningsorientert og fleksibel ved å gjøre kai områder, snuplasser o.l. tilgjengelig for utsettelse av containere over kortere, og lengre perioder etter behov.
- At kommunene engasjere seg og er med på rydde.
- Lokal kontaktperson- en som kan være ansvarlig kontaktperson med oversikt over marin forsøpling i kommunen. For optimal informasjonsflyt.
- Åpen dialog, proaktiv og fremoverlent, og heier på de frivillige. Stimulerer frivilligheten.
- Benytte tilgjengelig verktøy
- Få en bruker i Rent Hav, selv registrere og kartlegge.
- Oppfordre publikum i kommunen til å registrere i ryddenorge.no
- Oppfølging og svar med tidsplan vedr. henvendelser om dumping, og villfyllinger

Hvilke Kartverktøy kan kommunen ta i bruk?

- www.renthav.no for oversikt over marin forsøplingsstatus i kommune.
- Oppfordre publikum, og aktører som rydder i kommunen om å registrere i www.ryddenorge.no
- www.Fylkesatlas.no for tilgang til oversikt over flere kartlag, spesielt om en rydder langs elv og vassdrag.

Rydde

Bli med! Finn eller lag ny ryddeaksjon eller meld fra om forsøplede områder.

[Gå til Rydde](#)

Rent hav

Rent hav er verktøyet for å planlegge kyst- og strandrydding og gir deg som brukar oversyn, viktige data og tilgang til statistikk.

[Gå til Rent hav](#)

Kunnskap og samarbeid for et rent hav

Plast i havet

Fakta og innsikt om marin forsøpling

Sjøbaserte kilder

Plasten fra fiskeri, havbruk og sjøfart

Strandrydding

Veiledning, metoder og samarbeid

Tilskuddsordningen

Informasjon, veiledning og tildelte midler

HOLD NORGE RENT

Min bit av Norge

En nasjonal ordning der alle kan adoptere en strand, en øy, en elv, en sti eller et annet område i eget nærmiljø.

Du forplikter deg til å ta vare på dette gjennom å rydde jevnlig og forebygge slitasje og forsøpling.

[Les mer her!](#)

Kunnskapsbasen

Velkommen til Hold Norge Rents kunnskapsbase om forsøpling! Her har vi samlet alt du trenger å vite om forsøpling.

For kommunen

For næringslivet

For alle

Tusen takk for oppmerksomheten

Kontaktinfo

Gudrun Kristin Fatland

Senior prosjektleder

gudrun@bof.no +47 902 88 824

Bergen og Omland Friluftsråd

Hellebakken 45

Bergen

www.bof.no

